

**ФІЛІПП МАЙЄР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА:
АНАЛІЗ РЕЦЕПЦІЙНИХ ПІДХОДІВ****PHILIPP MEYER IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY LITERARY STUDIES:
ANALYSIS OF RECEPTION APPROACHES****Носа Б.Р.,***orcid.org/0009-0008-1535-7690**аспірант кафедри теорії та практики перекладу
Ужгородського національного університету*

У статті здійснено аналіз творчості Філіппа Майєра, одного з найвизначніших американських прозаїків сучасності, та її значення в літературній критиці. Його романи «Американська іржа» та «Син» привернули значну увагу дослідників завдяки майстерному поєднанню історичних сюжетів із елементами соціального реалізму, що дозволяє підняти глибокі теми національної ідентичності, колоніалізму, насильства та культурного занепаду. У статті наголошується, що Ф. Майєр, розглядаючи історичне минуле й сучасність через призму людських долі, створює новий, оригінальний погляд на американську історію, що має глибокий відгук у сучасних читачів. Завдяки цьому, творчість Ф. Майєра значно впливає на розвиток американської літератури, додаючи нові жанрові та стилістичні риси, які допомагають висвітлити складні соціокультурні процеси сучасного суспільства.

Особливу увагу в дослідженні приділено критичній оцінці творів Ф. Майєра в контексті формування новітньої «американської епопеї». Літературознавці зазначають, що Ф. Майєр майстерно зображує історичні процеси та їхній відбиток на сучасній Америці, що стає однією з ключових характеристик його творчого стилю. У дебютному романі «Американська іржа» автор звертається до проблем занепаду американської мрії, занепаду індустріальних міст США та соціального відчуження їхніх мешканців, що перетворює цей твір на своєрідне дзеркало економічних і культурних викликів, з якими зіткнулося американське суспільство. Роман «Син» стає ще одним знаковим прикладом епічного осмислення історичних процесів: у ньому життя покоління сім'ї МакКаллоу розкривається через багатоаспектний наратив, що дозволяє глибоко зануритися в теми історичної пам'яті, спадковості насильства й формування національної ідентичності.

Результати дослідження акцентують значущість творчості Ф. Майєра в сучасній американській літературі, яка завдяки його прозі здобуває нові форми епічного роману та інтерпретації актуальних суспільних змін.

Ключові слова: американська література, проза Філіппа Майєра, проза, роман, жанр, стиль, міф, символ, рецепція, наратив, метафора, образ, мотив, ідентичність.

The article analyzes the work of Philipp Meyer, one of the most prominent contemporary American prose writers, and its significance in literary criticism. His novels „American Rust” and „The Son” have attracted considerable scholarly attention due to their masterful blending of historical narratives with elements of social realism, allowing for an exploration of deep themes such as national identity, colonialism, violence, and cultural decline. The article emphasizes that by examining historical past and present through the lens of human destinies, Ph. Meyer creates a new, original perspective on American history, which resonates profoundly with modern readers. As a result, Meyer's work has a significant impact on the development of American literature, adding new genre and stylistic elements that help illuminate the complex sociocultural processes of contemporary society.

Particular attention in the study is devoted to the critical evaluation of Meyer's works within the context of the formation of a new „American epic”. Scholars note that Ph. Meyer skillfully portrays historical processes and their impact on contemporary America, a defining characteristic of his creative style. In his debut novel „American Rust”, the author addresses issues such as the decline of the American dream, the decay of industrial cities in the U.S., and the social alienation of their inhabitants, transforming this work into a kind of mirror reflecting the economic and cultural challenges faced by American society. „The Son” is another striking example of the epic interpretation of historical processes: the lives of generations of the McCullough family are depicted through a multi-layered narrative that allows for an in-depth exploration of themes like historical memory, inherited violence, and the formation of national identity.

The study's findings highlight the significance of Meyer's work in contemporary American literature, which, through his prose, gains new forms of epic narrative and interpretation of current social changes.

Key words: American literature, Philipp Meyer's prose, prose, novel, genre, style, myth, symbol, reception, narrative, metaphor, image, motif, identity.

Постановка проблеми. Проза Ф. Майєра позначена глибокою самотутністю та важливістю для розвитку сучасної американської літератури. Його романи «Американська іржа» і «Син» вже стали об'єктом пильної уваги літературознавців і критиків завдяки здатності автора поєднувати елементи історичного епосу з соціальним ре-

лізмом. Розглядаючи теми національної ідентичності, насильства, колонізації та культурного занепаду, автор пропонує новий підхід до зображення американської історії й сучасності.

Роль художніх творів Ф. Майєра для розвитку сучасної американської прози є вагомим з огляду на здатність митця поєднувати різноманітні жан-

рові й стильові елементи у романах задля цілісного віддзеркалення соціокультурних аспектів дійсності. Ф. Майер, подібно до багатьох визначних авторів ХХІ століття, розвиває нові форми оповіді, які є своєрідною відповіддю на виклики постмодерністської епохи та глобалізованого світу.

Художня світобудова Ф. Майера привертає дедалі більшу увагу літературознавців з огляду на її глибоку жанрово-стильову самобутність. Його прозові твори «Американська іржа» (2009) та «Син» (2013) вже посіли помітне місце в сучасній літературній критиці. Названі роботи аналізуються в контексті так званої «нової американської епопеї», де індивідуальні історії тісно переплітаються з національними міфами та глобальними катаклізмами. На відміну від багатьох авторів, які обирають вузькі теми для дослідження, Ф. Майер прагне створювати епічні картини, що охоплюють кілька поколінь, показуючи, як минуле формує сучасність.

Мета публікації – дослідити особливості літературознавчої рецепції творчості Філіппа Майера, висвітлити ключові підходи до інтерпретації його прози, визначити основні аспекти критичних оцінок, а також окреслити роль і значення творчого доробку митця в розвитку сучасної американської літератури.

Виклад основного матеріалу. Дебютний роман «Американська іржа» Ф. Майера отримав значну увагу критиків, які високо оцінили його реалістичний стиль та глибокий соціальний підтекст. Провідні літературні оглядачі звертали увагу на тематику занепаду американської мрії та зображення руйнації індустріальних міст Середнього Заходу США. Ці огляди, опубліковані в таких авторитетних виданнях, як «The Washington Post» та «Los Angeles Review of Books», заклали основи для подальшого дослідження тем соціальної маргіналізації, кризи ідентичності та ролі історичних процесів у прозі Ф. Майера. Чарльз Рон інтерпретує твір як влучне відображення соціально-економічних труднощів у США, акцентуючи на занепаді індустріальних міст Пенсильванії. Дослідник, зіставляючи ідіостиль Ф. Майера з творчістю Джона Стейнбека, увиразнює, що «Американська іржа» виходить за межі простої історії про злочин і спокуту, стаючи виразним коментарем про економічні та соціальні реалії сучасної Америки [5]. У рецензії Лізи Робінсон високо оцінено здатність письменника створювати захопливий наратив, що поєднує кримінальний роман із соціальною хронікою життя в занепадаючому промисловому містечку. В центрі уваги роману – низка поганих рішень голов-

них героїв, які приводять до трагічних наслідків; проте дослідниця відзначає, що Ф. Майер майстерно демонструє внутрішні мотиви персонажів, завдяки чому їхні помилки стають зрозумілими та навіть викликають співчуття читача [14].

У статті «Темні та криваві перехрестя Філіппа Майера» Енн Трубек оцінює творчість письменника як істотне явище американської літератури, зокрема в контексті соціального реалізму та політичної проблематики. Е. Трубек апелює до відомого есе «Реальність в Америці» Лайонела Трілінга, щоб показати, як сучасна американська література балансує між психологічним реалізмом Генрі Джеймса та соціальним реалізмом Теодора Драйзера. Ф. Майер, на думку Е. Трубек, продовжує традиції Т. Драйзера, обираючи панорамні суспільні та історичні теми для своїх романів; водночас просвітницькі настрої прози перегукуються з прямолінійністю соціальних романів початку ХХ століття [16]. Стаття Е. Трубек має важливе значення для розуміння рецепції творчості Ф. Майера в контексті сучасних літературознавчих студій.

Уже на початку 2010-х, тобто через рік після появи роману «Американська іржа», оглядові статті почали доповнюватися науковими розвідками, які зосереджувалися на аналізі історичної перспективи, символіки та епічних мотивів у прозі Ф. Майера. Тема міфу про американську мрію, взаємодії поколінь, ідентичності та насильства в американській історії викликала активні обговорення в академічних колах. Так, Шеррі Лі Лінкон розглядає роман «Американська іржа» Ф. Майера як приклад так званої «деіндустріалізаційної літератури», яка відображає складні економічні, соціальні та особисті наслідки занепаду індустріальних регіонів США. Ш. Л. Лінкон наголошує, що твори цього жанру ілюструють, як деіндустріалізація впливає не лише на тих, хто втратив роботу, але й на їхніх нащадків, які виростають в умовах економічної нестабільності та соціальної ізоляції. Дослідниця звертає увагу на зображення Ф. Майером відчуженості персонажів від місця, в якому вони живуть, а також на відсутність позитивних спогадів, пов'язаних із минулим. Ця роз'єднаність підкреслює більші проблеми деіндустріалізованого суспільства, де люди втрачають зв'язок з рідним місцем та спільнотою. Попри те, що роман Ф. Майер демонструє потенціал для глибокого розуміння проблем деіндустріалізації, Ш. Л. Лінкон критикує його за деякі внутрішні протиріччя й недовершені сюжетні лінії. Наприклад, авторка згадує про матір персонажів Лі та Айзека, яка була освіченою мекси-

канською іммігранткою, але цей аспект їхнього життя Ф. Майер майже не розкриває. Крім цього, Ш. Л. Лінкон звертає увагу на суперечливий характер розвитку образу Лі, яка майже без вагань виринає з бідного містечка до привілейованого світу Ліги плюща, що, на думку вченої, є нереалістичним з точки зору класової психології [10].

Карен Ірр у праці «Постмодернізм навпаки: американські національні алегорії та політичний роман ХХІ-го століття» зосередилась на аналізі творів трьох сучасних американських романістів – «Американська іржа» Ф. Майера, «Свобода» Дж. Франзена, «Атлантичний Союз» А. Газлетта. Усі вони, на думку, К. Ірр, націлені на відродження національної алегорії в контексті політичної та економічної реальності США. Відтак, Ф. Майер використовує економічні реалії як основу для національної алегорії, де класові питання стають головним об'єктом репрезентації. Важливою рисою роману «Американська іржа» є його постмодерністичний пейзаж, де руїни сталеливарних заводів символізують занепад американської мрії. К. Ірр підкреслює, що твір Ф. Майера наповнений алюзіями на натуралістичні твори Джона Стейнбека. Йдеться про елементи, які нагадують про первісні інстинкти й виживання, підкреслюючи майже тваринну основу соціальних відносин [1]. У романі «Американська іржа» боротьба за виживання і лояльність поза законом постають як останній залишок цивілізації, а соціальний занепад героїв виступає метафорою національної деградації [9].

У статті «На млі ока планети ти народився, помер і твої кістки розклалися»: масштаби скорботи та плінність пам'яті в романі «Американська іржа» Філіппа Майера» Люсі Бонд висвітлює підходи письменника до розкриття взаємозв'язку економічного й екологічного занепаду в постіндустріальному суспільстві. Дослідниця звертає увагу на те, як Ф. Майер використовує зміну часових і просторових масштабів, щоб підкреслити вплив сучасних глобальних катаклізмів на людську свідомість і культуру. Л. Бонд вказує на необхідність врахування не лише просторових і часових вимірів, але й швидкості, з якою змінюється пам'ять та колективне сприйняття втрат у різних контекстах – від людських до екологічних [3].

З появою другого роману, «Син», відбулося поглиблення літературознавчих підходів до творчості Ф. Майера. Роман, що отримав значне визнання критиків і був номінований на Пулітцерівську премію, розширив простір для наукових дискусій. Так, у статті «Самотня зірка» Вілл Блайт розглядає роман «Син» Ф. Майера

як видатний зразок історичної прози, що виходить за межі шаблонної репрезентації минулого. Критик підкреслює, що, на відміну від багатьох історичних романів, які зловживають моралізаторськими схемами та примітивізують персонажів, письменникові вдалося уникнути таких пасток. Роман зображує історичний контекст з його складністю та суперечностями, не приносячи його в жертву сучасним моральним нормам. Головний герой, полковник Ілай МакКаллоу, виступає своєрідним «антигероєм», який балансує на межі насильства та аморальності; його життя відображає як жорстокість, так і незмінність певних історичних механізмів. Стаття висвітлює теми, які є ключовими в аналізі художнього доробку Ф. Майера, зокрема дослідження влади, насильства, історичної пам'яті та їхньої ролі у формуванні національної ідентичності [2].

Літературознавці розглядають роман «Син» головню як епічний текст, що зображує складну взаємодію історичних наративів, починаючи від заселення Америки європейцями і закінчуючи нафтовим бумом ХХ століття. Науковці звертають увагу на багатошаровість творів Ф. Майера та його здатність працювати з епічними темами в рамках сучасної американської прози. В огляді під назвою «Слава і жорстокість чистокровного техаського клану» для «The New York Times» Джанет Маслін трактує роман «Син» як велику епопею, що охоплює 200 років історії Техасу та роду МакКаллоу. Критик акцентує увагу на темі занепаду та краху великих династій, яка пронизує увесь роман. Дж. Маслін підкреслює майстерність автора у відтворенні складної динаміки взаємовідносин між поколіннями, а також культурних та економічних змін у Техасі, зокрема конфлікту між білими поселенцями, мексиканцями та корінними індіанцями. Стаття виділяє головну особливість роману – багаторівневу оповідь. Дж. Маслін висвітлює також символічне значення спадщини та міфології роду МакКаллоу, яка з часом руйнується, втрачаючи свою значущість [11].

Суголосні твердження містяться в огляді Рона Чарльза, який вбачає в творі потенціал «великого американського роману» завдяки масштабності сюжету та дослідженню культурних і економічних змін в Америці від періоду до Громадянської війни до «пост-9/11 епохи» [6]. Майкл Шоб також відзначає, що Ф. Майеру вдалося майстерно поєднати історію Техасу з питаннями культурного зіткнення, класової боротьби та ідентичності. Попри складність структури твору, М. Шоб характеризує стиль Ф. Майера такими рисами, як «самовпевненість» та «інтенсивність» [15]. У свою чергу, Джон

Бернсайд акцентує увагу на трагедії поколінь МакКаллоу, які, завдяки здобутій владі, опинилися у в'язниці моральної слабкості та безжальної самозбереженості [4]. У рецензії ж Фреда Гефеле зазначено, що «Син» – це «прекрасна, жорстока й часто несамовита книга», яка не позбавлена почуття гумору й здатна захопити читача багатством сюжету та колоритністю персонажів [8].

Девід Л. Улін виокремлює взаємодію між людиною й землею, яка стає рушійною силою дій персонажів, як ключову тему роману «Син». Кожне покоління МакКаллоу відчуває глибоку прив'язаність до землі, але також несе на собі тягар насильства, що супроводжує процес володіння нею. Зокрема, автор виділяє роль полковника Ілая МакКаллоу, який, переживши викрадення та інтеграцію до племені команчів, формує свою жорстку та прагматичну життєву філософію, засновану на безжальному змаганні за землю. Структура роману, де наратив розгортається через різні часові періоди, дозволяє реципієнтам простежити, як спадок минулого впливає на кожного з членів родини, а також на розвиток їхніх конфліктів, у тім числі внутрішніх. Критик акцентує, що Ф. Майер не лише відображає трансформацію Техасу від дикого фронтиру до сучасного урбанізованого середовища, але й досліджує, як цей процес впливає на характер і дії людей, зокрема їхню здатність пристосовуватись до змін [18].

У рецензії Мелінди Майзенер, опублікованій у виданні «The Common», дослідниця виокремлює аспект багатопланового наративу, що охоплює майже двісті років історії однієї родини. Роман демонструє складні й болісні зв'язки між поколіннями, зокрема у контексті насильства та родинної спадщини, що стають визначальними для членів династії МакКаллоу. М. Майзенер порівнює роман «Син» із дебютним твором Ф. Майєра, в якому також розглядаються питання насильства та його наслідків для спільноти. Проте в другому романі, на переконання критика, письменник розширює масштаб: крім історії білих поселенців, розглядаються життя та долі індіанських племен і мексиканців у Техасі. Оповідь, побудована на зміні перспектив трьох персонажів – Ілая, його сина Пітера та правнучки Джинні, – створює багатшарову картину складних відносин між родиною та історією, між особистим вибором і суспільними умовами. М. Майзенер наголошує на тому, що наратив кожного з героїв відрізняється стилістично. Ілай, вихований серед команчів після викрадення, постає як складний персонаж – з одного боку, він опановує їхню культуру, стає воїном і мисливцем, а з іншого – реципієнта

вважають його жорстокість і байдужість. Пітер і Джин також перебувають у конфлікті з родинною спадщиною: Пітер не може змиритися з насильством батька, а Джин змушена боротися за своє місце у патріархальному світі. Однак, як слушно зауважує М. Майзенер, навіть ці персонажі знаходять моменти ніжності й любові, що відрізняє роман «Син» від більш брутальних творів на кшталт «Кривавий меридіан» К. Маккарті [12].

Роман «Син» Кен Такер окреслює одним із найбільш помітних сучасних вестернів, що порушує канони жанру. На переконання дослідника, названий твір доцільно розглядати як свого роду деконструкцію класичних вестернів, адже він не романтизує міфи «дикого Заходу», а зображає складну і жорстоку реальність життя на фронтірі. Відтак, роман не є традиційною родинною сагою, а радше досліджує глибші питання: як формуються успіх і влада в США, а також якою ціною це досягається. Описуючи насиченість роману подіями – від небезпечних втеч і любовних історій до жорстоких сутичок і захопливих описів життя на фронтірі – К. Такер увиразнює: письменник не лише досліджує історичні події, а й ставить глобальні питання про природу успіху, спадщини та роль кожного покоління в боротьбі за ідентичність і виживання [17]. Примітно, у рецензії «Не зв'язуйтеся з Техасом» Фернанда Мур зазначила, що роман, попри свій широкий історичний контекст, зосереджений на символічних темах агресії, жадібності і кланового насильства, часто залишаючи без уваги конкретні деталі техаської історії. Відтак, на думку дослідниці, Ф. Майєр використовує Техас як метафору для глобальних людських проблем, таких як жорстокість, аморальність і занепад родових династій. Проте цей підхід зменшує глибину персонажів і робить їх більше схожими на архетипи, ніж на живих людей [13].

Назва статті Джона Девідсона «Останній із команчів: «Син» Філіппа Майєра» відсилає до класичного твору «Останній із могікан» (1826) Джеймса Фенімора Купера (1789–1851), підкреслюючи паралелі між історією зникнення корінних американських племен і руйнуванням культури команчів у романі Ф. Майєра. Метафоричність заголовка Дж. Девідсона акцентує увагу на центральній темі роману Ф. Майєра – втраті й знищенні, а також на відлунні цих процесів у сучасному американському суспільстві. Крім цього, Дж. Девідсон наголошує, що роман Ф. Майєра перегукується з теоріями, висвітленими в праці «1491: Нові відкриття Америки до Колумба» (2005) Чарльза Манна, згідно з якими до приходу

Колумба Америка була густонаселеним континентом, радикально зміненим корінними народами під їхні потреби. Зокрема, такі племена, як команчі, контролювали свої землі й вели агресивні війни за території задовго до появи європейців, і їхня доля була зумовлена не стільки європейською зброєю, скільки епідеміями, спричиненими привнесеними хворобами. За спостереженням Дж. Девідсона, Ф. Майєр не тільки переглядає історію Техасу, але й ставить питання про природу насильства та взаємного знищення, яке супроводжує створення будь-якої цивілізації. Відзначаючи майстерність автора у відтворенні атмосферного й жорсткого світу, критик вказує на певну кінематографічність оповіді, яка часом приглушує більш тонкі аспекти осмислення історичних подій [7].

У рецензії «Десять років потому, «Син» залишається квінтесенцією техаського епосу» Кріс Вогнар увиразнює зв'язок прози Ф. Майєра з творами Кормака Маккарті та Вільяма Фолкнера, що проступає в поєднанні «грубої сили з модерністською майстерністю». Зокрема, К. Вогнар звертає увагу на детальні описи повсякденного життя команчів, які яскраво передають автентичність культури і побуту. На думку критика, у безкомпромісній історії Техасу немає невинних, є лише люди, які опинилися на неправильному боці історії та природи. К. Вогнар дійшов висновку: навіть якщо Ф. Майєр не опублікує більше жодної книги, його літературна спадщина вже є вагомою, руйнуючи міфи про Техас і створюючи водночас нові незабутні образи [19].

Зазначена у заголовках тематика праць про творчість Ф. Майєра свідчить про складність його рецепції. Дослідники часто підкреслюють суперечливість та амбівалентність у його підхо-

дах до зображення американської ідентичності. Це можна пояснити об'єктивними причинами, що пов'язані зі специфікою постмодерністської естетики, в якій переплітаються різні літературні традиції та культурні впливи.

Висновки. Творчість Ф. Майєра постає яскравим прикладом поєднання традицій і новаторства в сучасній літературі. Вона дозволяє не лише прослідкувати еволюцію жанру роману, але й побачити, як сучасні автори продовжують переосмислювати літературні та культурні традиції в контексті нових соціальних і політичних викликів. Жанрово-стильова своєрідність прози Ф. Майєра полягає в поєднанні історичних і соціальних наративів, здатності використовувати мову як інструмент для створення атмосфери та занурення читача у психологічний світ героїв. Це робить його твори складними й багатограничними, де кожна деталь має символічне значення, а сам текст відкритий для різних інтерпретацій. Такий підхід не тільки збагачує художню структуру його романів, але й робить їх об'єктом для глибоких літературознавчих досліджень, зокрема в аспекті жанрово-стильової еволюції сучасної американської прози.

Рецепція творчості Ф. Майєра пройшла кілька етапів – від критично-публіцистичних оглядів до глибоких наукових досліджень. З кожним новим етапом його прозу починали розглядати під новим кутом: від соціальної критики й реалістичного зображення до епічних та міфологічних мотивів. Ф. Майєр, завдяки своїй здатності зображати складні соціальні та історичні процеси, продовжує залишатися важливим об'єктом літературознавчих досліджень, а його творчість і надалі привертатиме увагу представників різних дисциплін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Денисова Т. Н. Нонконформізм середини віку: людина в постіндустріальному суспільстві (Дж. Стейнбек, Дж. Селінджер, Дж. Апдайк, С. Беллоу). *Вікно в світ*. 1999. № 5 (8). С. 38–48.
2. Blythe W. Lone Star. *The New York Times*. 2013, June 13. URL: <https://www.nytimes.com/2013/06/16/books/review/the-son-by-philipp-meyer.html>
3. Bond L. 'In the eyeblink of a planet you were born, died, and your bones disintegrated': scales of mourning and velocities of memory in Philipp Meyer's American Rust. *Textual practice*. 2017. Volume 31: Issue 5. Pp. 995–1016.
4. Burnside J. The Son by Philipp Meyer – review. *The Guardian*. 2013, 17 Juli. URL: <https://www.theguardian.com/books/2013/jul/17/son-philipp-meyer-review>
5. Charles R. Book World Review: Philipp Meyer's 'American Rust'. *The Washington Post*. February 25, 2009. URL: <https://www.washingtonpost.com/arts-entertainment/2009/02/25/book-world-review-philipp-meyers-american-rust/>
6. Charles R. Philipp Meyer's 'The Son'. *The Washington Post*. 2013, May 21. URL: https://www.washingtonpost.com/entertainment/books/philipp-meyers-the-son-reviewed-by-ron-charles/2013/05/21/f4ed312a-c153-11e2-8bd8-2788030e6b44_story.html
7. Davidson J. The Last of the Comanches: Philipp Meyer's The Son. *The Millions*. 2013, July 3. URL: <https://themillions.com/2013/07/the-last-of-the-comanches-philipp-meyers-the-son.html>
8. Haefele F. Book Review in Fiction, Literary. The Son: A Novel by Philipp Meyer. *Washington Independent*. 2013, May 28. URL: <https://www.washingtonindependentreviewofbooks.com/bookreview/the-son>

9. Irr C. Postmodernism in Reverse: American National Allegories and the 21st-Century Political Novel. *Twentieth Century Literature*. 2011. Vol. 57. No. ¾: Postmodernism. Pp. 516–538.
10. Linkon Sh. L. And Their Children after Them: Deindustrialization Lit. *New Labor Forum*. 2010. Vol. 19. No. 1. Pp. 102–105.
11. Maslin J. The Glory and Brutality of a Purebred Texan Clan. *The New York Times*. 2013, June 19. URL: <https://www.nytimes.com/2013/06/20/books/the-son-a-novel-by-philipp-meyer.html>
12. Misener M. Review: The Son. *The Common*. 2013, July 1. URL: <https://www.thecommononline.org/review-the-son/>
13. Moore F. Don't Mess with Texas. *Commentary*. 2013. September. P. 61.
14. Robinson L. In the Noir Belt. *The New York times book review*. 2009. Vol. 114. No. 12. P. 17.
15. Schaub M. Sons, Guns And The Sins Of The Father In Meyer's Texas Epic. *npr*. 2013, May 28. URL: <https://www.npr.org/2013/05/28/186055493/sons-guns-and-the-sins-of-the-father-in-meyers-texas-epic>
16. Trubek A. Philipp Meyer's Dark and Bloody Crossroads. *Los Angeles Review of Books*. 2013, August 5. URL: <https://lareviewofbooks.org/article/phillipp-meyers-dark-and-bloody-crossroads/>
17. Tucker K. The Next Great Western: 'The Son' by Philipp Meyer. *The Daily Beast*. 2017, Jul. 11. URL: <https://www.thedailybeast.com/the-next-great-western-the-son-by-philipp-meyer>
18. Ulin D. L. 'The Son' rises with the saga of a Texas family. *Los Angeles Times*. 2013, June 14. URL: <https://www.latimes.com/books/la-xpm-2013-jun-14-la-ca-jc-philipp-meyer-the-son-20130616-story.html>
19. Vognar Ch. Ten years later, 'The Son' remains a quintessential Texas epic. *Chron*. 2023, May 28. URL: <https://www.chron.com/culture/article/son-meyer-novel-18121047.php>